

ПРОТОКОЛ

ОТ

42-ТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН

26 юли 2019г.

гр. Смолян, Областна администрация - Смолян

На 26 юли 2019г. в гр. Смолян се проведе заседание на Регионалния съвет за развитие /РСР/ на Южен централен район /ЮЦР/. Заседанието бе открито от г-н Недялко Славов – Областен управител на област Смолян и Председател на Регионалния съвет за развитие /РСР/ на Южен централен район /ЮЦР/ за второто полугодие на 2019г.

Г-н Славов поздрави с добре дошли присъстващите в залата даде думата за приветствие на г-н Николай Мелемов – Кмет на община Смолян, като домакин на града, в който се провежда заседанието.

Приветствие отправи и г-жа Деница Николова – заместник министър на регионалното развитие и благоустройството. Г-жа Николова сподели, че изключително много разчита на участниците, тъй като предстои тясно сътрудничество и координация и е необходимо да се положат нужните усилия, за да се обезпечи един нов подход и модел към регионалната политика, а именно: на регионалното ниво да се допринесе за осъществяването на националните политики и местни нужди, които са дефинирани от спецификата на региона и териториите. Г-жа Николова посочи, че темата на предстоящата дискусия е свързана с възможностите за укрепване на регионалното ниво и конкретно Регионалния съвет за развитие като орган, който има основополагаща роля в процеса на изпълнения на бъдещи проекти, финансирани от Европейския съюз. При правилно прилагане на един такъв модел и подход, ще може да се достигне до етап, в който принос по отношение на регионалната политика на този принцип и подход може да има държавния бюджет, както и всички останали финансови източници. С днешната среща се поставя начало на дискусиите по отношение на възможностите регионалните съвети за развитие да поемат нови функции и отговорности. Г-жа Николова сподели, че разчита много на Южен централен район при формирането на

модела на регионалната политика, защото в исторически контекст районът има най-активна роля в това да кооперира и комбинира възможностите на различните заинтересовани страни както в местни стратегии, така и във формиране на стратегии за осъществявано партньорство, включително и проект, финансиран по линия на трансграничното сътрудничество, с който показва по какъв начин с партньорство може да се постига по-голям ефект за територията и региона.

Думата бе дадена на Заместник-министър председателя на Република България, г-н Томислав Дончев, който благодари за поканата. Г-н Дончев уточни, че дискусиата днес не трябва да се съсредоточава само върху европейското финансиране. Такова ще има и през следващия период и то значително повече. Това от своя страна води до повече отговорности и възможности. Но първо място трябва да се спре с разделянето на политики с европейски пари и други, финансирани от общински и държавни бюджети. Второ – трябва да се смени гамата инвестиции. Налице е вече десет годишен опит, инвестирайки в обичайна инфраструктура от всякакъв вид – тръби, пътища, публични сгради, съоръжения за отдих, транспортна инфраструктура. Проблемите не са решени, но общините (особено градската част) изглеждат по друг начин. Основният въпрос, предвид приоритетите на държавата, е как да адресираме останалите нужди и възможности, свързани с демографията и икономическото развитие. Това не би било възможно само с инвестиции в улици, кръстовища, училища, детски градини и други, т.е. необходими са нов тип инвестиции. На първо място това са традиционна инфраструктура – мероприятия свързани с изграждане на индустриални зони. На второ място – там, където е приложимо и има нужда от изграждането на т.нар. иновационни инфраструктури. В това понятие се включва цяла гама от съоръжения – центрове за трансфер на технологии, центрове за върхови постижения, за лабораторно уникално оборудване, което да се ползва едновременно и адекватно от учени специалисти и да бъде полезни за всички предприятия на дадена територия както за нуждите на производството, така и за нуждите за подобряване на качеството на продуктите и за бъдещите нови разработки. За разлика от традиционния тип инфраструктура тези вложения са много по-сложни. За една индустриална зона освен обхвата и това къде ще бъде построена, трябва да се прецизира и потенциала да се напълни. Може да бъде изградена и на най-равното и подходящо място, но няма ли изградена пътна връзка, специалисти и подходящ човешки ресурс, то в индустриалната зона никой няма да дойде. А още по-деликатно е когато се говори за иновационната инфраструктура. Също така следва да се отбележи, че иницирирането на изграждане на индустриални зони не е

задължително да е общинска или държавна инвестиция, възможно е тя да бъде частна. Друго предизвикателство е възможността да се правят проекти на над общинско, т.е. регионално ниво. Г-н Дончев даде пример с инвестициите в образователни институции и изграждането на индустриални зони, чиито резултати се ползват не само от общината, на чиято територия се намира. Г-н Дончев сподели, че към момента липсва опита, върху който да се стъпи при изпълнение на над общински проекти. Единствените реализирани инициативи на над общинско ниво до момента са свързани с асоциациите за третиране на отпадъците, известен опит около ВиК асоциациите, проекти по предходната ОПРР в сферата на туризма, както и трансграничното сътрудничество.

Според г-н Дончев целта на подобни като днешната срещи е да се намери вариант за реализация на най-добрите и смислени проекти на над общинско ниво. Трябва да се дефинират проекти, от които да се извлече максимален ефект от инвестицията, проекти, които да допринасят за нови икономически възможности, които да накарат хората да се завръщат по населените си места. При вземане на решения за избора на инвестиции трябва да се отчете и мнението на хората, поради което трябва да се наблегне на тяхната информираност.

Думата взе председателят на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район. Г-н Славов обяви, че е налице кворум, тъй като присъстват повече от 2/3 от членовете на РСР на ЮЦР. Председателят представи дневния ред на заседанието като поясни, че на основание чл. 53, ал. 5 от ППЗРР всеки член на съвета в момента може да направи предложение за включване на нови точки в дневния ред. Поради липса на други предложения дневния ред се подложи на гласуване. Членовете на Регионалния съвет за развитие (РСР) на Южен централен район /ЮЦР/ взеха единодушно следното решение:

РЕШЕНИЕ № 1:

Регионалният съвет за развитие на Южен централен район /ЮЦР/ одобрява дневния ред на заседанието, както следва:

1. Откриване на заседанието на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район. Приемане на дневния ред.
2. Стратегически консултации за бъдещия подход за регионално развитие – дискусия с представители на Международна банка за възстановяване и развитие (Световна банка).

3. Представяне и обсъждане на изготвения социално-икономически анализ на районите в Република България.
4. Избор на представители на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район в тематичните работни групи за изготвяне на оперативните програми за периода 2021 - 2027г.
5. Предложение за решение на РСР на ЮЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие.

Председателят на РСР на ЮЦР премина към следващата точка от дневния ред, насочена към стратегическите консултации за бъдещия подход за регионално развитие. Г-н Славов изрази готовността на членовете на РСР на ЮЦР да подпомагат този процес, да предоставят информация и да участват в дискусиите така, както са го правили и до момента, да изказват своята гледна точка по начина, по който виждат проблемите, за да се получи един адекватен и полезен за страната модел. Г-н Славов припомни, че като областен управител на област Смолян е бил упълномощен да участва в разговорите и дискусиите по тази тема. Разговори са водени и в предходните заседания на РСР на ЮЦР. Съветът е взел своето решение, което е представено на централните власти, а именно: желанието да се обособи условно и не само регион Родопи, който да обхваща всичките общини от петте области, разположени на територията на ЮЦР, които да бъдат своеобразна зона за целева подкрепа за следващия финансов период. Г-н Славов изрази притеснение относно изключително влошената демографска характеристика в тези общини и недоброто икономическо състояние. Търсейки решаването на тези два важни проблема като държавни политики и политики на ниво европейско финансиране, членовете на РСР на ЮЦР са готови за дискусии, експерименти и изграждане на капацитет като стъпка за следващия програмен период.

Думата бе дадена на г-жа Деница Николова – Заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството. Г-жа Николова представи в детайли по какъв начин би могъл да се осъществи прехода за провеждане на регионалната политика, в частност възможността за изпълнение на този преход с помощта на европейските средства. Те ще бъдат предопределящи за посоката на промяна на визията, към подхода за развитие на регионите, но категорично те не са ограничаващ фактор по определяне на възможностите за изпълнение и със съответните национални средства. По отношение на европейското финансиране България ще разполага с повече средства спрямо настоящия програмен период. При индикативното разпределение на

бюджета също се вижда увеличение на средствата за развитие на регионите. В допълнение към този бюджет следва да се добави и съпътстващото национално финансиране на всяка една от програмите, от което се заключава, че България ще разполага с по-сериозен бюджет за финансиране на регионите в следващия програмен период.

Това, което Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) се опитва да структурира в рамките на бюджета, който ще се разпределя във всяка от секторните оперативни програми, да има определен бюджет, който да бъде тясно фокусиран върху регионите с тенденция да могат да се развиват комплексни мерки. Тези мерки следва да са интегрирани и да не се налага да се разделят инфраструктурни от меки мерки. По този начин в рамките на бюджетите на регионите ще се разполага с един доста сериозен ресурс за дефиниране на интегрирани проекти, които да могат да включат в себе си различни компоненти в зависимост от нуждите на месните територии и спрямо потенциала за развитие. (Презентацията на г-жа Николова е приложена към настоящия протокол.)

Г-жа Николова изтъкна, че по отношение изпълнението на тази политиката е необходимо изготвянето на важни стратегически документи на национално, на регионално и на местно ниво. На национално и на регионално ниво към момента се изготвят проектите на Национална концепция за пространствено развитие (като нейна актуализация за следващата 2020 година) и Регионалните схеми за пространствено развитие, които ще са основополагащи за провеждане на регионалната политика. Регионалните схеми за пространствено развитие се разработват към настоящия момент съгласно изискванията на регламентите за интегрирани териториални стратегии. По този начин ще се дефинират три ясно определени приоритета за развитие на всеки един от районите и спрямо тях ще се даде възможност за реализация на максимално широк кръг от мерки, без ограничения за допустими дейности, за това какво може да се включва във всеки един от проектите.

На местно ниво ще се разчита основно на общинския план за развитие, като в тази връзка г-жа Николова призова общините да стартират изготвянето на плановете, защото при липсата на такива към края на 2020 година, няма да могат да се изпълняват инвестиционни мерки в градовете, които ще бъдат определени като основна линия на инвестиции в градското развитие. Тези три документа трябва да са представени до средата на следващата година за финално одобряване, за да може финансирането чрез европейските средства да стартира още от началото на следващия програмен период през 2021 г.

По отношение на бъдещата оперативна програма, г-жа Николова сподели, че към момента, и спрямо изискванията на регламентите, са дефинирани два основни приоритета,

които ще изпълняват подхода за регионалната политика. Взето е предвид, че в градовете вече е концентрирано над 75% от населението на страната и те се превръщат в основните двигатели на растеж. Те имат и немалки нужди от това да осигурят и демографски населението, което ги обитава, и от гледна точка на потенциал и възможности за развитие и от гледна точка на развитие на периферията на своята територия. В тази връзка по отношение на приоритета за градско развитие ще бъде фокусиран конкретен ресурс, който да обхваща по-малко градове от колкото в момента се финансират. По тази линия се предвижда подкрепа за 10 града на територията на страната – това са най-големите градове, съгласно Националната концепцията за пространствено развитие – първо и второ ниво градове на територията на страната.

Във втория приоритет ще бъде фокусиран по-голяма част от бюджета. Приоритетът ще обхваща цялата територия на страната, всички градски общини, т.е. не само градовете, а всички населени места, на територията на една градска община. В рамките на този бюджет ще бъде разпределен индикативен бюджет за всеки един от регионите въз основа на определени критерии, по които ще се дефинират тези бюджети и в рамките на които ще трябва да се генерират съответните проектни предложения, които трябва да осигуряват нашата основна цел за икономическо развитие и растеж. Основополагащо за всеки един проект, който би могъл да бъде финансиран от страна на оперативната програма за развитието на регионите, включително и с приноса на останалите оперативни програми, е наличието на икономически компонент, който ясно да определя какъв е икономическия ефект от дадена инвестиция в комплексната си цялост за конкретната територия.

Третият приоритет на новата оперативна програма е допълващ, техническа помощ, с който ще се подкрепят всички партньори и заинтересовани страни, които ще имат отношение към генерирането на проекти. С бюджета ще се укрепи капацитета на регионално ниво, ще се правят съответните консултации, публични обсъждания и процеси, в които ще се дефинират приоритетните за конкретната територия проекти.

За да се изпълнява интегриран подход и модел за въздействие на територията е необходимо да се приеме в цялост приноса на всички оперативни програми за конкретна територия, за да няма деление на инвестициите на градски и селски или само на инвестиции за инфраструктура, или само за култура, за образование, или човешки ресурси. Необходимо е съвместно с ресурсите на останалите оперативни програми, през координиращата роля на МРРБ като водещ координатор в този интегриран процес на финансиране, да се намери прекия достъп на регионите до възможностите за изпълнение на конкретна инвестиция, която да включва във себе си множество компоненти.

При изпълнение на такъв интегриран модел на въздействие е много важна функцията на регионално ниво относно начина на приоритизиране на типовете инвестиции. Когато е налице набор от проектни предложения, не винаги ефектът от всяко едно предложение е ясен, не винаги ефектът от инвестицията е комплексен, не винаги ефектът за хората е виден. В такъв случай трябва да се намери възможността именно чрез регионалното ниво да се прави тази предварителна селекция на проекти, която да може да даде възможност на управляващите органи да финализират оценката на проектите и да се пристъпи към финансиране на конкретния проект. Този проект обаче трябва да е дефиниран преди това от страна на Регионалния съвет като приоритетен, важен за територията на региона проект, обхващащ по-голяма част от населението и най-вече имащ икономически принос за региона.

В тази връзка регионалните съвети за развитие трябва да претърпят промени по отношение на функции, отговорности и структура. Важно е да се подсили институционалния капацитет на РСР по такъв начин, че той да може да осигури комфорта на Управляващите органи, разчитайки, че именно на това ниво се прави предварителна селекция на проектите, които ще допринесат за съответните ефекти върху територията. Необходима е адаптация и на управляващите органи като структури, за да могат да изпълняват такъв подход на въздействие.

Важно е РСР да бъде структуриран по ясен модел с конкретни критерии за работа и за изпълнение на новите функции и отговорности. През този модел ще се осигури гъвкавост на инвестициите, т.е. няма да има това бариерно разделение по отношение на програми, по отношение на видове дейности, които могат да бъдат изпълнявани. От друга страна моделът е доста трудоемък, тъй като е необходимо да се сформират партньорства между различни заинтересовани страни и включване в допълнение на икономически оператори в изпълнението на тези проекти, за да се осигури икономическия ефект за територията.

Г-н Славов благодари на г-жа Николова и даде думата на представителите на Международна банка за възстановяване и развитие.

Г-жа Джоана Машич – ръководител на проекта, свързан с оказване на съдействие на МРРБ, посочи основните дейности, с които е ангажиран екипът за реализация на проекта.

Г-н Александър Хинов – член от екипа на Световната банка поясни, че към момента са изготвени четири сценария за това каква би могла да бъде ролята на регионалните съвети за развитие. Сценариите се различават по своята мащабност и обхват на функциите, които РСР биха изпълнявали. В зависимост от това, те градират като комплексност, сложност, като времеви ресурс, необходим за реализирането им, и съответно административния капацитет, който да се изгради, за да функционират.

Четири сценария имат няколко общи елемента: основно - активната роля на регионално ниво и активното участие в стратегическото планиране на регионално ниво. И четирите сценария изискват провеждане на публични консултации с гражданите относно предлагане на проектни концепции и териториален подход за установяване на съответствие на проектите с регионалните нужди. Всички сценарии се свеждат до произнасянето от РСР на становища и съответните решения за потвърждаването на съответствие на проектните концепции с регионалните нужди и съответните стратегически документи. Всички сценарии предвиждат засилване на съществуващия административен капацитет или изграждане на звено в тези административни структури.

От четирите възможни сценария детайлно бяха разяснени сценарии едно и две, тъй като три и четири предвиждат създаване на междинни звена към РСР, които да изпълняват функциите на междинно звено към ОПРР (в третия сценарий) и по отношение на всички оперативни програми (в четвъртия сценарий). Сценариите са разгледани от Насочващия комитет на проекта, в който участват всички управляващи органи и Централно координационно звено (ЦКЗ), като участниците са се обединили в мнението, че трети и четвърти сценарий са подходящи в един по-дългосрочен план.

В оставащото време до следващия програмен период е по-удачно да се фокусира вниманието върху първи и втори вариант. Сценарий едно изисква най-малко промени по отношение на институционалната рамка. Той предвижда засилване на капацитета на териториалните звена на МРРБ по отношение на новите функции, както и на секретариатите към РСР. В този сценарий първоначалните административни проверки за съответствие с регионалните нужди и регионалните стратегически документи ще бъдат правени от териториалните звена на МРРБ. След това РСР ще осъществяват публичните консултации, включително и във формат интернет консултации чрез интернет платформи, така че да се установи съответствие с регионалните нужди. Само след положително становище от страна на РСР един проект може да бъде реализиран.

Във втория сценарий се предвижда създаване на звено във вариант а) в самия РСР, а във вариант б) създаване на регионална агенция за развитие към РСР, която да подпомага технически РСР и тя да извършва тези първоначални административни проверки за съответствие с регионалните нужди и съответния регионален стратегически документ.

Г-н Хинов добави, че са необходими допълнителни действия, които са особено важни за реализирането на който и да е от тези варианти, а именно РСР да имат функциите на центрове за знания, така че да подпомагат реализирането на новите концепции за интегриран

териториален подход, да подпомагат идентифицирането на нови проектни концепции, и да подпомагат процеса на формиране на партньорства за тяхното реализиране. Също така функции за провеждане на обучения и коучинг във връзка с новата Концепция за интегриран териториален подход. Втората много важна функция е тази на териториални обсерватории, т.е. в рамките на региона в тези структури да бъдат генерирани информация за региона, да бъдат провеждани социално-икономически анализи, анализи за начина на прилагане на регионалната политика, и съответно даване на предложения за тяхната адаптация или промяна, ако е необходимо.

В заключение г-н Хинов каза, че тези четири сценария са базата за дискусия, така че всяко мнение на участниците би било полезно. В тази връзка той помоли дискусията да се структурира в следните направления – мнение на участниците относно новия интегриран териториален подход за регионално развитие, който бе представен от МРРБ, ролята на РСР чисто технически в посочените сценарии, и какви предпоставки са необходими, за да бъдат изпълняване адекватно съответните функции, и последно относно стратегическото планиране на регионално ниво.

Думата за допълнения взе г-жа Цветелина Атанасова от МРРБ, която добави пояснения относно концепцията за избора на проекти и какво ще се очаква като краен резултат. Важна роля при този подход в следващия програмен период ще има партньорството. Очаква се в партньорствата да участва и бизнеса, и областните администрации, министерства, общини, за да може да се получи всеобхватен, устойчив резултат на инвестициите, които ще бъдат извършени. Важно ще бъде проектите да имат своята икономическа обосновка, своя дългосрочен резултат по отношение на повишаване благосъстоянието на хората, повишаване на brutния вътрешен продукт и подобни други показатели, които до момента косвено са следени от оперативните програми. Също така е важна интегрираността на инвестициите – това ще се разглежда както на териториален, така и на секторен принцип. Гъвкавият подход, който се планира, ще даде възможност да се комбинират различни компоненти, инфраструктурни и меки мерки да бъдат изпълнявани в рамките на един проект.

Г-жа Атанасова посочи като примерен модел за такъв тип подход развитието на регионална индустриална зона – това включва различен тип инвестиции: обновяване на техническата инфраструктура, транспортна свързаност, междуградски транспорт, меки мерки – изграждане на мрежи, обмяна на опит, развитие на икономическа дейност – подкрепа за предприятия, подкрепа за образованието, подкрепа за работодателите, развитие на научна инфраструктура и др.

Друга идея, дадена на РСР на СЗР, е проект за подкрепа за физическата активност, който включва мерки за обновяване на спортни обекти и съоръжения в градски и в селски райони, развитие на икономическа дейност – спортни бази, клубове, школи, инвестиции в човешки ресурси – квалификация, осигуряване на заетост, прилагане на мерки за подобряване на околната среда и др.

Г-н Славов даде думата на членовете на РСР за дискусии.

Първи думата взе г-н Ресми Мурад – кмет на Община Ардино, който даде за пример Програмата на развитие на селските райони (ПРСР), по която общините подготвят проекти, съгласно критериите и насоките за кандидатстване, но спечелените проекти не винаги са целесъобразни. В тази връзка, според него, би било добре общините да имат индикативни бюджети по програмата за развитие на селските райони, за да могат да планират дейностите, които са допустими.

Г-жа Николова отговори, че в МРРБ вече е дискутирано как да се интегрират мерките по ОПРР с тези на ПРСР. За момента се обмисля вариант, в който териториалният приоритет в ОПРР да бъде аналогичен с териториален приоритет и в ПРСР с обхват селски общини. Т.е. ще се ползва един общ бюджет, с който да се изпълняват проекти както в градски, така и в селски общини. Така че, когато имаме сформирано партньорство, например проект за изграждане на пътна инфраструктура – общински път и републиканска пътна мрежа, да може комбинацията от средства да спомогнат да бъде осъществена цялата пътна отсечка, а не до селската община и след нея. Този механизъм цели противопоставяне на механизма на „белите петна“, т.е. регионалната програма няма да е фокусирана само върху инвестиции в градовете, а в обхват и на населените места извън тях.

Г-н Ресми Мурад даде предложение индикативните бюджети да се сформират по показатели като брой население, брой населени места, територия, дължина на техническа инфраструктура и др.

Г-жа Николова уточни, че индикативните бюджети ще се сформират на ниво региони както по ПРСР, така и по ОПРР. Индикативен бюджет за отделните общини няма да има, с изключение на градския приоритет, който е с отделен бюджет в рамките на програмата. В рамките на големия бюджет ще имат приоритет проекти, които са сформирани на базата на партньорства и дейности, които се изпълняват в резултат на тези партньорства, но най-вече посланието „икономически ефект от всеки един проект“, т.е. механизмът на конкурентност слиза на регионално ниво.

Г-н Мурад изрази мнение, че с делегирането на индикативни бюджети на по-малка единица ще се постигне по-голяма ефективност и целесъобразност.

Г-жа Николова сподели, че опитът с настоящата оперативна програма за делегиране на индикативни бюджети е дала изкривяване при избора на инвестициите най-вече на ниво общини, така че реализирането на проекти на над административно ниво, в партньорство, обхващащи по-голяма територия, имат по-голям ефект и целесъобразност на инвестицията. Бъдещият общ индикативен бюджет не е толкова голям предвид територията на цялата страна, за да е възможно бюджет за всяка община със съответните мерки и инвестиционна програма.

Думата взе г-н Иван Иванов – директор на Централното координационно звено, който сподели едно от ключовите послания на представителите на Европейската комисия в процеса на програмирането, а именно: че те по никакъв начин не желаят да се заделя конкретен ресурс на по-ниско ниво. Идеята е да се подкрепи консолидация и адресиране на нуждите на една по-голяма територия. Това няма как да се случи, ако се разпредели ресурса и се даде на всеки.

Мнение по темата изрази и г-н Никола Белишки – кмет на Община Панагюрище. Според него този модел ще доведе до пълна централизация, включително и с предвиденото засилване на административния капацитет на РСР и областните администрации. Г-н Белишки изрази несъгласие с твърдението на г-жа Николова, че моделът се е изкривил на ниво общини. Според него общините страдат най-вече от промяна на критериите за оценка, напр. по време на изпълнение на дадени обекти и начина по който те след това се оценяват. Г-н Белишки сподели, че при предприемане на стъпки към консолидация МРРБ трябва първо да мисли за консолидацията на общините. Относно привличането на бизнеса той счита, че правилата са строго регламентирани в българското законодателство – Закона за концесиите, Закона за публично частното партньорство, Закона за местното самоуправление, Закона за публичните финанси. Г-н Белишки изрази несъгласие и с твърдението, че липсва информираност на обществеността, тъй като това означава, че местната власт не спазва законите в България. Според него, ако не се направи административна реформа, няма как да се получи търсеното окрупняване.

Г-н Славов призова участниците да се придържат към темата на дискусиата, а именно, че новите инвестиции в новия програмен период трябва да гарантират до голяма степен нови инвестиции и икономически растеж.

Г-н Белишки изрази съгласие, че инвестициите през новия програмен период трябва да водят до нови инвестиции и икономически растеж, но все още не разбира начина, по който ще се случва.

Г-жа Николова поясни целта на днешната дискусия, а именно: как можем да направим РСР водещ по отношение на вземане на решения за инвестициите, които ще бъдат финансирани през следващия програмен период по отношение на регионите. По отношение на частните партньори, има възможност те да бъдат част от партньорства, които да бъдат гъвкави, т. е. да бъдат индивидуални партньори в рамките на конкретно финансиране. В следващия период няма да е необходимо да се съблюдава принципа на публично – частно партньорство, защото частният партньор може да бъде индивидуален икономически оператор, който да има достъп до средства, с които да изгради своята допълнителна мощност и в допълнение да му бъде изградена необходимата публична инфраструктура, но той да може да създаде икономически ефекти за региона. Към момента е важно да се вземе решение относно това как да се структурира РСР, така че да може да изпълнява функциите за вземане на решения по приоритетните проекти за дадена територия.

Към настоящия момент виждането на МРРБ е следното: нова структура на РСР, в рамките на структурата има експертно ниво, което осигурява съответствие на всеки един проект с регионалните схеми, планове, стратегическите документи, националните приоритети и местните нужди, които се произлезли в анализите към общинските планове за развитие. След като проектът бъде оценен за съответствие със стратегиите и националните приоритети, той ще бъде оценяван по линия на допустимост на дейностите, за да може да бъде финансиран от различните оперативни програми. Един проект може да включва няколко компонента, които са допълващи, които обаче касаят възможности за финансиране по различни оперативни програми.

Този секретариат или експертно ниво ще прави такъв тип оценка и ще излиза с конкретно становище. Елемент от това становище ще бъдат публичните дискусии, които са основополагащи, за да може да е налице необходимото обществено доверие и подкрепа за изпълнението на даден проект в неговата цялост. Друга част от този секретариат или допълнителен елемент към структурата на РСР е именно тази експертна функция, която ще осигурява публичните обсъждания. Нещо, което към момента се прави на общинско ниво. Когато обаче е налице проект с над общинско ниво и с няколко бенефициенти, включително и икономически оператор, е необходимо публичното обсъждане да бъде изнесено извън територията на общината – това може да бъде поето от РСР с експертната си функция. След като се обединят двете становища – обществената подкрепа и критерии по отношение на оценката на експертно ниво, проектът следва да влезе в РСР на ниво формат+, защото

форматът на РСР следва да се доизчисти, за да се включат и заинтересовани страни от бизнеса, НПО, гражданското звено със съответните представителност и право на глас.

РСР ще бъде органът, който ще вземе решение кой проект да има достъп до европейското финансиране. Европейското финансиране е ограничено, целево и трябва да е налице увереност, че то обхваща голяма част от населението, ползите от него и съответно икономическия ефект за територията. В противен случай се стига до едни местни мерки, които се изпълняват вече два програмни периода и се забелязва изчерпване на моделите и на проектните идеи. Всички общини, които имат конкретно дефиниран бюджет – централизирано разполагат със средства за градска среда, средства на транспорт, за социална или културна инфраструктура. Само че в комплексната си цялост те постигат минимален икономически ефект. Затова трябва да се търси промяна на подхода, а именно чрез включване на повече партньори в един проект, чрез мисъл за това как по-комплексно да се развива една територия от гледна точка на икономика, защото не във всяка община имате нужда от индустриална зона.

Г-жа Николова посочи, че има не малко програми, които се изпълняват по този механизъм, т.нар. хоризонтални програми на Европейския съюз, в които могат да се видят партньорства между 7-8 държави, и всяка държава държи на своята част по отношение на изпълнението, но крайният ефект е добър – трансфериране на знания, наука, различни методи за финансиране, търсене на нови възможности и генериране на нови идеи.

Думата взе г-жа Гаджева от Министерство на околната среда и водите (РИОСВ-Смолян), която сподели успешния опит на структурата, която представлява – изградени са четири регионални депа и два успешни проекта по ОПОС, създадени чрез над общинско партньорство в рамките на Регионалното сдружение за управление на отпадъците.

Г-н Атанас Калчев – кмет на Община Кричим, попита как ще бъде гарантирана тежестта на решенията, които взимат при промяна на формата на РСР. Той посочи, че дори и да се пристъпи към реструктуриране на формата на РСР, трябва да се предприемат мерки по вменяване на задължение за изпълняване на решенията, които се взимат от РСР. Г-н Калчев даде примери с Решения на РСР от 2015 г., свързани с Целенасочената инвестиционна програма, както и с по-скорошни решения от 2018г за подкрепа определянето на Родопите за пилотен планински район за развитие, по които решения не са предприети никакви мерки за изпълнението им.

Г-н Велизар Петров – изпълнителен директор на Агенция за регионално развитие с бизнес център за подпомагане на малките и средни предприятия, посочи, че основният

проблем е нереално случилата се децентрализация. Според него децентрализацията е фундамента и ако не се реализира по правилния начин, няма как да се случат тези пожелателни идеи и мерки в бъдеще. Г-н Петров изрази мнение и по четирите предложени варианта за ролята на РСР. В първи и втори вариант, предвид че ролята на РСР се свежда до извършване на административна проверка на интегрирани проектни предложения, което по никакъв начин не означава, че проектът ще се осъществи. Така заложените функции на РСР на практика нямат думата кои проекти ще се случат или няма. В трети и четвърти вариант са налице повече стъпки към децентрализация. В трети вариант РСР се разглежда като междинно звено по дадена оперативна програма, а в четвърти сценарий – по всички оперативни програми.

Г-н Петров счита, че вариант четири се доближава в най-голяма степен до законодателните изисквания на ЕК за предстоящия програмен период. За съжаление този вариант изисква най-много време и усилия. Г-н Петров предложи, с цел да се спести време и ресурс, да не се създават нови структури, а да се стъпи на вече съществуващи структури, например агенциите за регионално развитие. Те съществуват от близо 25 години, във всеки планов регион и имат необходимия опит и капацитет, включително и да бъдат междинно звено по оперативните програми. Дори и да не се стигне до такова решение, би могло да се пристъпи към приемане на агенциите за регионално развитие като пълноправни членове на РСР, а не само с право на съвещателен глас. За да имаме пълна децентрализация, оперативните програми и Европа на регионите, трябва да има регионални оперативни програми в шестте планови региона и шест агенции, които да ги подпомагат като междинно звено.

Думата взе представител на ПП БСП, който изрази мнение, че при отчитане на ефектите от реализацията на проекти следва да се има предвид и демографския ефект от реализацията им. Без квалифицирана работна ръка не може да се постигне икономически ефект, а за съжаление много от районите се обезлюдяват.

В заключение г-жа Деница Николова уточни, че до края на септември месец ще приключат всички публични консултации и ще се обобщят всички мнения, които са получени. Ще се изготви пакет за изменение на Закона за регионалното развитие, в рамките на който ще бъдат дефинирани новите функции и отговорности на РСР, както и Правилник за прилагане на ЗРР, в който ще бъдат разписани ясните процедури и правила и основните принципи на работа на новите структури на РСР със съответните представителни възможности като това, кой със какъв глас ще бъде, при какви обстоятелства и как ще бъде структуриран РСР.

Председателят на РСР на ЮЦР, г-н Недялко Славов, благодари на г-жа Деница Николова и поради изчерпване на дискусиата се премина към следваща точка в дневния ред, а именно:

т. 3. Представяне и обсъждане на изготвения социално-икономически анализ на районите в Република България.

Думата бе дадена на проф. д-р арх. Веселина Троева – Изпълнителен директор на Национален център за Териториално развитие ЕАД.

(Презентацията е приложена към настоящия протокол)

След изчерпателното представяне на анализа се пристъпи към точка 4 от дневния ред:

т. 4. Избор на представители на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район в тематичните работни групи за изготвяне на оперативните програми за периода 2021 - 2027г.

Г-н Славов изчете предложенията за представители в тематичните работни групи и предложи да се гласуват анблок. Единодушно бе взето следното решение:

РЕШЕНИЕ № 2:

Регионалният съвет за развитие на Южен централен район избира за участие в тематичните работни групи за изготвяне на оперативните програми за периода 2021 - 2027г. следните представители:

ОП „Региони в растеж“		
<i>Представител</i>	Здравко Димитров	Областен управител на област Пловдив
<i>Зам.представител</i>	Емил Караиванов	Кмет на община Асеновград
	Красимир Даскалов	Кмет на община Девин
ОП „Развитие на човешките ресурси“		
<i>Представител</i>	Стефан Мирев	Областен управител на област Пазарджик
<i>Зам.представител</i>	Пламен Спасов	Кмет на община Родопи
	Павел Гуджеров	Кмет на община Раковски
ОП „Иновации и конкурентоспособност“		
<i>Представител</i>	Никола Чанев	Областен управител на област Кърджали
<i>Зам.представител</i>	Иван Тотев	Кмет на община Пловдив
	Добри Беливанов	Кмет на община Хасково
ОП „Околна среда“		
<i>Представител</i>	Иван Тотев	Кмет на община Пловдив
<i>Зам. представител</i>	Недялко Славов	Областен управител на област

		Смолян
	Атанас Калчев	Кмет на община Кричим
ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“		
<i>Представител</i>	Станислав Дечев	Областен управител на област Хасково
<i>Зам. представител</i>	Недялко Славов	Областен управител на област Смолян
	Тодор Попов	Кмет на община Пазарджик
ОП „Развитие на селските райони“		
<i>Представител</i>	Недялко Славов	Областен управител на област Смолян
<i>Зам. представител</i>	Никола Белишки	Кмет на община Панагюрище
	Атанас Калчев	Кмет на община Кричим
	Петър Паунов	Кмет на община Батак
Програма за морско дело и рибарство		
<i>Представител</i>	Петър Паунов	Кмет на община Батак
<i>Зам. представител</i>	Диана Овчарова	Кмет на община Ивайловград
	Красимир Даскалов	Кмет на община Девин
ОП по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица		
<i>Представител</i>	Атанас Калчев	Кмет на община Кричим
<i>Зам. представител</i>	Емил Караиванов	Кмет на община Асеновград
ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“		
<i>Представител</i>	Никола Белишки	Кмет на община Панагюрище
<i>Зам. представител</i>	Пламен Спасов	Кмет на община Родопи
	Хасан Азис	Кмет на община Кърджали
ОП „Добро управление“		
<i>Представител</i>	Добри Беливанов	Кмет на община Хасково
<i>Зам. представител</i>	Никола Белишки	Кмет на община Панагюрище
	Мария Киркова	Кмет на община Харманли
	Ресми Мурад	Кмет на община Ардино

Председателят на РСР на ЮЦР премина към последна точка в дневния ред:

Предложение за решение на РСР на ЮЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие.

Единодушно се взе следното решение:

РЕШЕНИЕ № 3:

Приетите решения на заседанието да се доведат до знанието на гражданите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин със съдействието на Председателя на съвета, областните управители, представителите на общините и Секретаря на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район.

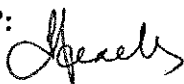
Председателят на РСР на ЮЦР – г-н Недялко Славов, благодари на всички гости и членове на РСР за активното участие в дискусиата, за изразеното мнение и позиция. Поради изчерпване на точките от дневния ред, заседанието на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район /ЮЦР/ бе закрито.

Неразделна част от настоящия протокол са материалите от представените презентации:

1. *Визия и напредък в подготовката за програмен период 2021-2027 г.*
2. *Социално-икономически анализ на районите в Р. България*

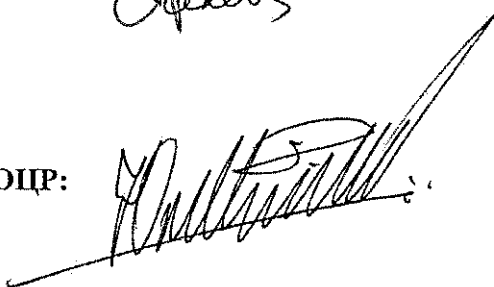
Протоколист на РСР на ЮЦР:

Десислава Златева

Секретар на РСР на ЮЦР:

Юлиян Моллов

Председател на РСР на ЮЦР:

НЕДЯЛКО СЛАВОВ

Областен управител на област Смолян

